

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЛАДНОЇ ЕЛІТИ

Аксельрод Р.Б. – к.політ.н., проректор з регіонального розвитку

Київський національний університет будівництва

Політико-владна еліта розглядається дослідниками як політична і адміністративно-управлінська еліти, основними завданнями яких є не лише прийняття політичних рішень і встановлення правил функціонування та розвитку держави і суспільства, а й забезпечення ефективної реалізації прийнятих рішень [1, с. 3].

Сьогодні в Україні ми спостерігаємо за урядовою кризою, а отже знову певної гостроти та актуальності набуває питання про професійне кадрове забезпечення суспільно-політичних та соціально-економічних сфер життєдіяльності країни.

На нашу думку, сучасний соціально-політичний розвиток України, її модернізація потребують високого рівня загальної, професійної та політичної компетентності владної еліти. Без підвищення здібностей, умінь і професіоналізму останньої неможливо розв'язати реальні проблеми, з якими стикається сьогодні українська держава.

Об'єктивними вимогами, що висуваються до владної еліти України є її професіоналізм та політична культура, як важливі чинники прийняття й реалізації відповідних рішень.

Професійна компетентність є важливою складовою політичних процесів, за допомогою якої управлінська еліта отримує своєрідну ідентифікацію професіоналізму у сфері політичної діяльності. Під управлінською елітою ми розуміємо всю сукупність осіб та їх угруповань, які з огляду на свою професійну діяльність причетні до справ управління державою. Це можуть бути не лише політики чи державні службовці, але й різного роду олігархічні, бізнесові, лобістські та інші об'єднання, які впливають безпосередньо чи опосередковано на процеси державного управління. Політико-управлінські функції в суспільстві управлінська еліта здійснює шляхом прийняття важливіших політичних рішень, що вимагає від неї спеціальних знань та вмінь, які відсутні у більшості пересічних громадян, тобто професійної компетентності. Дійсно, професіоналізм давно вже став

провідним соціально-ціннісним принципом організації системи діяльності управлінської еліти України. Крім того, дана ознака є невід'ємним елементом демократичної культури управлінської еліти і передбачає наявність відповідних державно-управлінських знань, умінь та навичок; розвинутої професійної свідомості; творчого та інноваційного підходів до здійснення державно-управлінських повноважень; організаційних здібностей; широкої ерудиції; значного інтелектуального потенціалу тощо.

Що ж стосується проблеми компетентності як складової професіоналізму управлінської еліти, то ще раз слід зауважити щодо актуальності цього ціннісного чинника у його соціально-політичному вимірі.

Важливим елементом професійної культури управлінської еліти є управлінська свідомість, яка віддзеркалює її творчу діяльність у суспільно-політичному житті. Основу управлінської свідомості становить система цінностей управлінської еліти та її уявлення про те, що «важливо» і що «не важливо»: ставлення до того чи іншого рівня влади; її орієнтацію на той чи інший стиль управління; повну віддачу або пасивну; переконання підлеглих або тиск на них; вимогливість чи потурання; прихильність до нового або традиційність.

Важливим елементом професійної культури управлінської еліти слід також вважати управлінське мислення, творче вироблення нових ідей, прогнозування явищ, та процесів, що мають практичне значення для управлінської діяльності. Зріле управлінське мислення, на погляд автора, особливо сьогодні — в контексті подій в Україні на початку 2014 року, повинно бути, насамперед, мисленням толерантним, яке слід вважати ціннісним показником демократичності професійної діяльності управлінської еліти.

Сьогодні можна констатувати, що для подолання кризи та забезпечення ефективного управління в Україні має розпочатися активний процес формування

управлінської еліти, мета якого – залучення до реалізації пріоритетних проектів держави людей з новим мисленням, високими духовними та моральними принципами, активною громадянською позицією і, безумовно, високим рівнем професіоналізму. Саме їм належить забезпечити розвиток українського суспільства на засадах демократії, верховенства права, поваги та дотримання прав і свобод людини та громадянина, а також вивести Україну на світову арену як рівноправного, конкурентоспроможного партнера серед найбільш розвинених держав.

Таким чином, професійна, компетентна діяльність владної еліти - є чинником ефективності прийняття політичних рішень, реалізації принципу відповідальності за їх прийняття з боку політичної еліти. Важливим компонентом політичної культури владної еліти в умовах демократичного розвитку українського суспільства слід вважати діяльність інноваційну, яка характеризується здатністю до нововведень, потребує нової структури та організації управлінської діяльності в певній сфері, розробки нової ідеології, ініціювання нових управлінських процесів тощо [2].

Література

1. Елітознавство : підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2013. – 268 с.
2. Аксельрод Р.Б. Компетентність як ціннісна складова політичної культури владної еліти України : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.03 / Р.Б. Аксельрод. - К., 2015. - 19 с.

УДК343.14

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗПОДІЛУ ТЯГАРЯ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Безносюк А.М. - к.ю.н., начальник відділення

Вінницьке вище професійне училище Департаменту поліції охорони

У частині другій статті 17 Кримінального процесуального кодексу України закріплено правило, згідно з яким ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні кримінального правопорушення [1]. Це правило витікає із презумпції невинуватості, яка захищає підозрюваного та обвинуваченого, покладаючи на сторону обвинувачення обов'язок (тягар) доказування вини підозрюваного та обвинуваченого, оскільки за своїми можливостями сторона захисту фактично слабша сторони публічного кримінального переслідування, за якою стоїть вся організаційна і матеріальна сила держави [2, с. 62].

Проте, як вказує О. В. Смирнов, презумпція невинуватості не завжди є односторонньою. У деяких критичних ситуаціях вона може перетворитися у зустрічну, а саме, у випадках, коли гіпотетично можна припускати, що доведеність винуватості істотно може бути ослаблена цілеспрямованою дією – наданням виправдувальних пояснень (доводів) обвинуваченого, і, навпаки, його відмова від висунення доводів на свою користь слід розцінювати як повну і всебічну доведеність винуватості. Зокрема це стосується тих

випадків, коли стороні обвинувачення для доведеності вини особи доводиться шукати докази на невизначеній території і у довільному відрізку часу, тобто ці докази є недосяжними. Доказування обвинувачення для сторони кримінального переслідування, незважаючи на її загальну (матеріальну і організаційну) фактичну перевагу, практично являється непосильним.

Вчений в якості прикладу наводить рішення Європейського Суду з прав людини у справі Фам Хоанг (Pham Hoang) проти Франції. Підозрюваний був затриманий на кордоні при ввезенні до Франції героїну. Французьке законодавство передбачає, що ввезення заборонених товарів, до числа яких належить героїн, презюмується незаконним, якщо особа, яка ввозить цей товар, не доведе зворотного: наприклад, пред'явивши достатні виправдувальні документи або довівши, що дія відбувалась у ситуації крайньої необхідності або стала наслідком помилки, уникнути якої було неможливо. У наведеній справі стороною захисту не було представлено жодного з подібних виправдувальних доказів, а обвинувачений відмовився давати будь-які пояснення. Європейський Суд з прав людини, розглянувши справу за скаргою заявника,